

SANAYİDE SON 13 YILIN ZİRVESİ

Türkiye'nin en büyük 500 sanayi kuruluşu belli oldu. Devler, cirolarını yüzde 33 artırarak son 13 yılın en iyi büyümesini yakaladı. Şirketlerde kâr, istihdam ve ihracat rakamları da ciddi yükseliş dikkat çekti.

En fazla ihracat yapan 10 şirket

2016	2017	Şirket	Ihracat (Milyar TL)
1	1	Ford Otomotiv	4.7
4	2	Toyota Otomotiv	4.5
2	3	Tofaş	3.2
3	4	Oyak-Renault	3.1
5	5	Tüpraş	2.7
37	6	Hyundai Assan	1.9
6	7	Arcelik A.S	1.9
-	8	-	-
-	9	-	-
9	10	Bosch	1

Türkiye'nin en büyük 20 sanayi şirketi

2017	2016	Şirket	Üretimden Satış (Milyar TL)
1	1	TÜPRAŞ	51.1
2	2	Ford	22.6
3	6	Toyota	17.8
4	3	TOFAŞ	15.9
5	4	Oyak-Renault	15.6
6	5	Arcelik	12.5
7	10	İsdemir	10.6
8	11	Erdemir	9.9
9	9	İçdaş	9.3
10	8	Hyundai Assan	8.3
11	14	Aygaz A.S	6.7
12	15	Mercedes	6.4
13	17	PETKİM	6.4
14	19	Colakoglu	6.3
15	12	Vestel	6.2
16	13	İstanbul Altın Rafinerisi	6.1
17	16	BŞH Ev Aletleri	5.7
18	7	EUAS	5.2
19	22	Toscelik	5.0
20	20	Aselsan	4.4

TÜRK

sanayisi hızlı büyümesini sürdürüyor. İstanbul Sanayi Odası'nın hazırladığı ve 2017 yılını kapsayan "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" araştırmasına göre, Türk sanayi devleri, kâr, istihdam, ihracat ve üretim gibi kalemlerde bir önceki yıla ciddi büyüme başını gösterdi. Rapora sanayide millileşme yolunda önemli yol kat edildiğini de ortaya koydu. Verilere göre 2009'da 153 olan ISO 500'deki yabancı ortaklı şirket sayısı, 2017'de 115'e düştü. "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Araştırması"nın sonuçları İSO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçıvan** tarafından açıklandı.

IHRACATA DÖVİZ DOPINGİ

TÜPRAŞ, üretimden satışlarda 51.1 milyar lira 32 milyar 594 milyon lirayla listede ilk sırayı alırken, Ford 22.7 milyar lirayla ikinci, Toyota ise 17.8 milyar lira ile üçüncü oldu. Listede Toyota'yı sırasıyla Tofaş, Oyak-Renault, Arcelik, İskenderun Demir Çelik, Ereğli Demir Çelik, İçdaş Çelik ve Hyundai Assan takip etti. ISO 500 şirketlerinin üretimden satışları son 13 yılın en yüksek büyüme rakamını yakaladı. Şirketlerin 2016 yılın-

da gerçekleştirdiği 490 milyar TL'lik üretimden satış rakamları, 2017'de 33.2 artışla 653 milyar TL olarak gerçekleşti. Satışlardaki artışta iç ve dış talepteki büyümenin yanı sıra ihracat gelirlerinde etkili olan döviz kurlarındaki artış rol oynadı. Gerçekleşen büyüme oranı da ISO 500'de son 13 yılın en yüksek büyü-

mesi olarak dikkati çekti. En büyük 500'ün ihracatı da ülkenin toplam ihracat artışını geçerek yüzde 17 büyüme ile 64.5 milyar dolara yükseldi. ISO 500, 2017 yılında Türkiye ihracatının yüzde 41.1'ini ve sanayi ihracatının da yüzde 42.8'ini gerçekleştirdi. Sanayici esas faaliyet karının yarısını finansman gideri olarak

ödemeye devam etti. Borçlanmada öz kaynakların payı gerilerken, kısa vadeli borçlanmanın payı ise arttı.

ŞİRKET KÂRLARI ARTTI

ISO 500'ün faaliyet kar oranı sınırlı bir iyileşme ile yüzde 9.6 olurken, toplam faaliyet karı mutlak büyüklüğü 70.6 milyar TL'ye yükseldi. Karlılıkta temel belirleyici olmayı sürdüren finansman giderleri yüzde 21.3 artışla 29 milyar TL'den 35.2 milyar TL'ye çıktı. Finansman giderlerinin net satışlara oranı yüzde 5.2'den yüzde 4.8'e gerilese de sanayici faaliyetinden kazandığının yarısını finansman gideri olarak ödedi. ISO 500'de kar eden kuruluş sayısı 392'den 422'ye yükseldi.

İLK 10'DA 5 OTOMOTİV ŞİRKETİ

ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu arasında en fazla ihracat yapan şirketlerin başında 4 milyar 797 milyon dolarla Ford Otomotiv yer aldı. Onu 4 milyar 594 milyon dolarla Toyota, 3 milyar 270 milyon dolarla Tofaş izlerken, Oyak-Renault 3 milyar 182 milyon dolarla en fazla ihracat yapan dördüncü kuruluş oldu. Türkiye'nin en büyük 10 sanayi kuruluşunun 5'i otomotiv şirketleri oluyordu. Tüpraş'ın 2 milyar 786 milyon dolarla besinci olduğu sıralamada, Hyundai Assan bir milyar 986 milyon dolarla altıncı, Arcelik bir milyar 933 milyon dolarla yedinci sırada yer aldı.

SANAYİCİ YATIRIMA DEVAM EDECEK

BAHÇIVAN, yatırımlarla ilgili umutlarını korumakla beraber gecikildiğini de uzulerek gördüklerini belirterek, "Mevcut konjonktürü çok hızlı bir şekilde yatırımlarla beslememiz gerektiğini bilincindeyiz" dedi. KGF'nin gelecek günlerde revizyona tabi tutularak nitelikli sanayi yatırımları için ihtiyacı olan yeni bir can suyuna dönüşeceğine inandıklarını dile getiren Bahçıvan, sanayinin yatırım yapmak, üretmek, istihdam yaratmak, noktasındaki bu motivasyonunun desteklenmesi gerektiğini söyledi.

ERDAL BAHÇIVAN